

prove nieuws

DE
PROV
ENIERS
WIJK

nr.1 jaargang 44

Foto: Marjan van Hoorn

Wijkrestaurant Bij de Provenier

Gratis maaltijden voor bewoners met een smalle beurs

Sinds vorig jaar november is er een nieuw restaurant in de Provenierswijk. Een restaurant waar gekookt wordt voor mensen aan de onderkant van onze samenleving. Kwetsbare bewoners die financieel niet rondkomen en vereenzamen. Momenteel worden in wijkrestaurant Bij de Provenier drie dagen in de week zestig maaltijden bereid en bezorgd in heel Noord.

Tekst: Marjan van Hoorn. Fotografie: Johannes Odé

Natuurlijk heeft corona roet in het eten gegooid. Het was de bedoeling dat wijkrestaurant Bij de Provenier in november open zou gaan en dat er ook gegeten zou kunnen worden. 'Er kan nu alleen worden afgehaald en gebracht', zegt Carlos met enige spijt in zijn stem. Hij heeft een koksopleiding gevolgd en werkt voor Stichting De Gaarkeuken als coördinator van beide keukens, op Zuid en in Noord. 'Het is jammer dat onze gasten niet samen gezellig kunnen eten, een praatje met elkaar kunnen maken. Dat missen ze', weet hij uit ervaring. 'Ik heb een buurtrestaurant gehad en kookte daar gratis

een keer in de maand een driegangenmaaltijd voor buurtbewoners die het moeilijk hadden.'

Meer maaltijden

'Het liefst zouden we elke dag willen koken', zegt Gert Hofsteenge, bestuurslid van Stichting De Gaarkeuken. 'De ervaring is dat onze doelgroep steeds minder vaak naar buiten gaat voor een maaltijd. En een deel krijgt zelfs helemaal geen warme maaltijd zonder tussenkomst van de gaarkeuken. Daarom zijn we gaan bezorgen. In Rotterdam Noord ligt de armoedegrens rond de twintig procent.' In de eerste drie maanden zijn er twee keer per week zestig maaltijden bereid. In januari hebben bewoners uit Noord, die vrijwilligers zijn bij het wijkrestaurant, een bewonersinitiatief ingediend opdat dat aantal kan worden uitgebreid naar zestig maaltijden vijf dagen per week. 'We hebben in februari besloten sowieso een derde dag te gaan

>> lees verder op pagina 2

INHOUD

Provenieuws
Maart 2021

3_ **Veilige haven**

5_ **'Je neemt alles in ogenschouw'**

7_ **Kinderen met ambitie**

8_ **Historisch nieuws**

10_ **Wijkraad Provenierswijk**

11_ **Nieuwe lente**

>>

koken. En wat mij betreft mag het gedurende deze pandemie zeven dagen per week', geeft Gert aan.

Lekker en gezond

In totaal zijn zo'n dertig vrijwilligers betrokken bij het wijkrestaurant. Hun achtergronden lopen zeer uiteen en ze komen uit verschillende delen van Noord. Sommigen helpen één, twee dagen in de week, anderen één keer per twee weken. De kookploeg bestaat altijd uit vier personen en de werkzaamheden in de keuken beginnen om 12.30 uur. Op dinsdag en donderdag heeft de uit Kralingen afkomstige André de leiding. 'Ik heb geen koksopleiding gevolgd, maar ik heb jaren gekookt voor buurthuizen en bij activiteiten voor grote groepen. Maar corona heeft dat doorkruist.' Via via is hij bij het wijkrestaurant terechtgekomen. 'Gelukkig kan ik nu weer doen waar mijn hart naar uitgaat: lekker en gezond koken voor mensen die het minder hebben.'

Vandaag, donderdag, staat op het menu: groente, aardappelpuree met een gehaktbal à la André, en een plak overheerlijke cake toe. 'Een maaltijd bestaat uit een hoofdgerecht met de ene dag een voorafje en de andere dag een toetje. Het menu varieert per dag, maar ligt voor de komende zestien weken vast', vertelt Carlos. 'Soms wordt het aangepast als we groenten of andere etenswaren gedoneerd krijgen. Maar in principe kopen we alles zelf in. Behalve de aardappelen die we elke week krijgen, z'n veertig à vijftig kilo.'

Mooi initiatief

Om 16.00 uur komt de schoonmaakploeg van twee personen die begint met opruimen en afwassen. Ondertussen verdeelt de kookploeg de maaltijden over zestig bakjes die keurig opgesteld staan op grote tafels.

Arnold, vrijwilliger uit de Provenierswijk, vertelt dat hij in de Havenloods over Bij de Provenier had gelezen en dat ze vrijwilligers zochten. 'Waarschijnlijk zoals de meesten hier, ben ik tijdelijk werkeloos vanwege de coronacrisis. Ik wilde al heel lang iets nuttigs doen voor

mijn wijk. Nu heb ik tijd en ik kon me vinden in de doelstelling van De Gaarkeuken om te koken voor mensen die dat echt nodig hebben. Ik help één keer in de veertien dagen in de keuken en word daar blij van. Een mooi initiatief.'

Op de valreep

De laatste week van februari is bekend geworden dat alle zes wijkraden van Noord positief hebben gereageerd op het bewonersinitiatief om het wijkrestaurant Bij de Provenier te ondersteunen.

Gaarkeuken en wijkrestaurants

Stichting De Gaarkeuken van Rotterdam, opgericht in 2017, stimuleert goed, gezond en gezellig eten. Dat doet zij vanuit een aantal wijkrestaurants op Zuid en sinds november 2020 met een wijkrestaurant in Noord.

Het doel is minderdraagkrachtigen gratis een voedzame tweegangemaaltijd te kunnen aanbieden. Bewoners die wel genoeg budget hebben, kunnen voor 4,50 euro eveneens een maaltijd nuttigen. Zo wordt een tweede doel bereikt: door samen te eten, worden relaties aangeknoopt en kan eenzaamheid worden teruggedrongen.

Door de coronacrisis is het tweede doel (tijdelijk) in de verdrukking gekomen. Het doel is dat na de crisis het wijkrestaurant Bij de Provenier vijf dagen per week opengaat voor mensen uit Noord en anderen.

Kent u iemand die moeite heeft of heeft u zelf moeite om de eindjes aan elkaar te knopen? En heeft diegene of uzelf behoefte aan een maaltijd? Laat het dan weten. Het liefst via het wijkteam of via Gert Hofsteenge: gert@hofsteenge.net

Zestig bakjes vullen.

Arnold (links) en André in de keuken.

Huismuseum en veilige haven

Dichtster Jana Beranová woont al ruim veertig jaar in de Provenierswijk. Op verschillende plekken in de wijk zijn gedichten van haar te lezen en ook in het Provenieuws staan met enige regelmaat gedichten van Jana's hand.

Jana Beranová

In 2008 ontving Jana de Erasmusspeld voor haar inzet voor de letteren, in 2009 en 2010 was zij stadsdichter van Rotterdam. Eind vorig jaar heeft Jana een zeer bijzonder besluit genomen: ze heeft het Verhalenhuis Belvédère in haar testament opgenomen als erfgenaam van haar woning. Dagblad Trouw heeft daar op 11 januari, onder de titel 'Het veilige nest van de dichtster wordt een schuilplaats', een uitgebreid interview aan gewijd. Met deze stap wil Jana haar huis uit 1897, inclusief de inrichting, kunstwerken en vele boeken,

behouden als cultureel erfgoed. Het huis wordt dan ingezet als 'huismuseum'. Verder wil Jana dat haar woning een veilige plek wordt voor een schrijver op de vlucht. In Nederland is er geen traditie om huizen speciaal voor schrijvers te bestemmen. Daarom is dit initiatief van Jana ook zo bijzonder. De Rotterdamse Stichting Woordnacht heeft in 2019 de Jana Beranováprijs ingesteld. Dat is een literaire prijs voor een Nederlandstalige auteur die artistieke vrijheid en integriteit vooropstelt, zonder te hechten

aan waardering op grond van conventionele, modieuze of morele criteria. In 2019 werd de prijs toegekend aan dichtster Peggy Verzett en vorig jaar aan dichtster en kunstenaar Michael Tedja.

Ter overdenking

Geachte leden van de subcommissie Bestemmingsplannen,

Binnenkort velt u een oordeel over het bestemmingsplan Rotterdam Central District. Dit plan maakt nieuwe hoogbouw aan weerszijden van het Deftsepoortgebouw (ook bekend als Nationale Nederlandengebouw) van vergelijkbare hoogte (tot 135 meter) mogelijk.

Deze hoogbouw zal de leefbaarheid in de vaak smalle, noord-zuid georiënteerde zijstraten van de Jacob Loisuurt vooral in herfst- en wintermaanden verregaand verslechteren. In de toekomst wordt dit effect gecompleteerd door superhoogbouw, zoals het Schiekadeblok.

Bezinning

Ik heb het niet over een tijdstip als 21 maart en 23 september, zoals vaak als referentietijdstip wordt aangehouden, maar over een periode van drie maanden, grofweg van begin november tot de tweede week van februari. Gedurende deze maanden is er, zodra alle toegestane plekken daadwerkelijk zijn volgebouwd, in de zijstraten niet of nauwelijks nog bezinning. Neem als voorbeeld een woning die ik goed ken, gelegen op de eerste etage in een van de zijstraten. Voor de komst van het Delftsepoortgebouw had de woning een bezinning op de voorgevel van circa 2 uur en een kwartier. Na de bouw is dit met ongeveer 1 uur afgenomen. Dus van begin november tot de tweede week februari, is er nog zo'n vijf kwartier zon

over. Met de komst van het nieuw te bouwen TreeHouse (aan het Delftseplein) gaat daar opnieuw circa een half uur vanaf. Resteert drie kwartier. Indien ook aan de andere kant van het Delftsepoortgebouw hoogbouw zou verrijzen, blijft er aan directe bezinning gedurende drie maanden van het jaar praktisch niets meer over.

En dan komt deze woning er vooralsnog nog genadig vanaf. In de zeer smalle (en daardoor van zichzelf reeds donkere) zijstraten, zoals de Versijden- en Nicolaas Sasstraat, zal reeds met de komst van het TreeHouse de zon gedurende die drie maanden nauwelijks meer te zien zijn.

Leefbaarheid

Resumerend: de zijstraten van onze buurt dreigen stapsgewijs geconfronteerd te worden met een muur van hoogbouw die de leefbaarheid er verregaand zal verslechteren. In de zijstraten wonen relatief veel mensen met een smalle beurs, in sociale huurwoningen. Ik wil u hierbij vragen om ook zorgvuldig met de leefbaarheid voor deze medeburgers om te gaan, en niet alleen in te zetten op nieuwe hoogbouw voor nieuwe, grotendeels meer draagkrachtige bewoners.

Hier moet u toch een goede balans in kunnen vinden! Dus: wat mij betreft: beperk alstublieft de verdere hoogbouw in dit plangebied, tot maximaal tachtig meter!

Ed Koop

College steekt miljoenen in meer bomen en planten

Komt er meer groen in de wijk?

Als het aan het college ligt, wordt Rotterdam de komende jaren een stuk groener. Het plan is om meer dan 200 miljoen euro te stoppen in meer bomen en planten in parken en pleinen. Gaat de schop straks ook in de Provenierswijk de grond in?

Tekst: Coen Crawford Foto: Marjan van Hoorn

Met de beoogde investeringen hoopt het stadsbestuur Rotterdam op een duurzame manier door deze moeilijke tijden heen te loodsen. De coronacrisis laat volgens de gemeente zien dat de publieke ruimte, zeker in een stad, 'essentieel is voor de kwaliteit van wonen en leven'. Meer openbaar groen maakt de stad leefbaarder.

Smal en druk

Op het lijstje van het college staan onder andere het Hofplein en de Hofbogen. Die plekken worden de komende jaren omgetoverd tot groene oases in de stad. Maar kunnen bewoners van de Provenierswijk ook nog iets verwachten? 'Om heel eerlijk te zijn: nee', vertelt landschapontwerper Rokus van Dijk van Stadsontwikkeling 'Er staan geen grote projecten gepland voor de wijk.'

Dat komt omdat er weinig ruimte is voor zulke plannen. Hij wijst erop dat de meeste straten, behalve de reeds groene singels, relatief smal zijn. De schaarse vrije plekken worden opgeëist door geparkeerde auto's én fietsen. Maar dat betekent volgens hem niet dat de Provenierswijk niet verder kan worden vergroend, in tegendeel zelfs.

Jacob Loisstraat

Meer groen in de straat

Het college is deze regeerperiode (2018-2022) bezig in totaal twintig hectare aan extra groen te realiseren. Hierbij wordt vooral gedacht aan de aanleg van groene daken of het verbinden van groene plekken in de stad. Een andere pijler zijn de bewonersinitiatieven. 'De gemeente vindt dit soort kleine initiatieven, die echt bedoeld zijn voor in de straat, belangrijk.'

Van Dijk meent dat er in de Provenierswijk genoeg plek is voor meer bewonersinitiatieven. 'Bijvoorbeeld in de Jacob Loisstraat, daar kan echt nog groen bij.' En dan hoeft het wat hem betreft niet alleen om de bekende geveltuintjes te gaan. 'Kijk naar de Harddraverstraat, daar hebben bewoners verplaatsbare plantenbakken neergezet.'

Meer mogelijk

Er is meer mogelijk dan veel Rotterdamers denken, benadrukt Van Dijk. 'Heb je een blinde muur zonder ramen in de buurt? Misschien kunnen daar wel klimplanten tegenop worden geplant.' Hij roept bewoners daarom op om vooral hun plannen in te dienen bij de wijkraad. In sommige gevallen moet het plan dan nog worden voorgelegd aan de afdelingen Stadsontwikkeling en Stadsbeheer. 'Dan kan er worden overlegd wat mogelijk is', aldus Van Dijk.

Maar uiteindelijk draaien de bewonersinitiatieven volgens hem niet alleen om het vergroenen van de stad. 'Mensen voelen zich meer verbonden met de buurt', weet hij uit ervaring. En dat is volgens hem misschien nog wel het belangrijkste. 'Je woont ergens prettig als je je ook betrokken voelt.'

Funderingsonderzoek in Provenierswijk-Oost

Woningeigenaren in Provenierswijk-Oost krijgen de komende maanden de gelegenheid de houtenpaalfunderingen met subsidie van de gemeente te laten onderzoeken. Bij een aanzienlijk deel van dit soort funderingen ontstaan na verloop van tijd namelijk problemen.

De gemeente heeft adviesbureau Urbannerdam opdracht gegeven eigenaren begeleiding te bieden bij het onderzoek. Zo'n onderzoek is belangrijk omdat funderingsproblemen niet altijd direct zijn te zien. Eventuele schade kan hierdoor steeds groter worden. Onderzoek biedt duidelijkheid en stelt eigenaren in staat

op tijd actie te ondernemen, mocht dit nodig zijn. Wanneer er niets aan de hand is, is dat natuurlijk ook goed om te weten.

Uitleg

De betrokken eigenaren van panden met een houtenpaalfundering in Provenierswijk-Oost hebben van de gemeente een informatiebrief ontvangen. Begin februari zijn over het onderzoek en de subsidie-regeling twee digitale informatiebijeenkomsten geweest.

Huizenbezitters in Provenierswijk-Oost kunnen nog steeds uitleg krijgen over de mogelijke problemen met de houtenpaalfunderingen. Zij kunnen contact opnemen met Urbannerdam over wat het

funderingsonderzoek inhoudt en welke subsidiemogelijkheden er zijn. Vanzelfsprekend is het ook mogelijk andere vragen over houtenpaalfunderingen te stellen.

'Onderzoek je fundering'

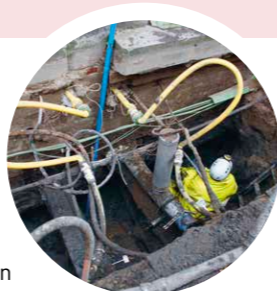
Provenierswijk-Oost is niet de eerste wijk in Rotterdam waar het initiatief 'Onderzoek je Fundering' loopt. Eerder bood Urbannerdam eigenaren begeleiding in Provenierswijk-West en het Oude Noorden-Noord.

Meer info:

onderzoek-je-fundering.nl

Contact en vragen:

onderzoekjefundering@urbannerdam.nl

José Huisman, arts voor verstandelijk gehandicapten

'Je moet alles in ogenschouw nemen'

José Huisman is tien jaar geleden vanuit Sliedrecht naar Rotterdam verhuisd om geneeskunde te studeren. Na het afronden van haar studie is zij als arts in opleiding aan het werk gegaan. Ze is nu met haar specialisatie Arts Verstandelijk Gehandicapten (AVG) bezig.

Tekst en fotografie: Marjan van Hoorn

'Ik ben opgegroeid in een dorp en voor mijn studie naar de grote stad vertrokken', vertelt de dertigjarige José Huisman. 'In mijn studietijd heb ik in Delftshaven gewoond in een soort studentenhuis.' Na haar studie kon ze aan het werk en zich een eigen woning veroorloven. Vier jaar geleden is ze op vier hoog in de Provenierswijk komen wonen. 'Een prettige wijk die veel knusser is dan Delftshaven. De straat waar ik woon, is heel rustig en voelt vertrouwd aan.' Haar burens kent ze van gezicht en van korte ontmoetingen op straat. 'Ik ben in een dorp opgegroeid en hier in de stad speelt het leven zich niet op straat af.' Dat maakt het volgens haar lastig om vrienden te maken. 'Ik zit op mijn balkon als het mooi weer is en niet buiten op de stoep voor mijn deur. Ik loop regelmatig een rondje door de wijk en kom steeds iets nieuws tegen.'

Specialisatie

Twee jaar geleden is José begonnen aan haar specialisatie Arts Verstandelijk Gehandicapten (AVG) die drie jaar duurt. 'Twee jaar lang moet je als arts in opleiding vier dagen werken en ga je één dag naar school. Daarnaast loop je in een tussenjaar stage bij meerdere instellingen om zoveel mogelijk ervaring op te doen in verschillende disciplines.' Het eerste jaar heeft José in Den Haag gewerkt op een polikliniek voor volwassenaars met een verstandelijke beperking. 'Ik zag cliënten die door de huisarts werden doorverwezen, mensen met depressies, angststoornissen. Iemand met een verstandelijke beperking heeft vaak onderliggende problemen en je probeert de oorzaken daarvan te achterhalen.' Cliënten kunnen niet altijd hun lichame-

lijke klachten, zoals pijn hebben of ziek zijn, goed uitleggen, vertelt de arts. 'Je bent wel twee, drie uur bezig met een patiënt om dat duidelijk te krijgen. Je kijkt heel breed en neemt alles in ogenschouw. Je zou kunnen zeggen dat je een medische detective bent.'

Bewogen jaar

Het afgelopen jaar heeft José stagegelopen en dat was een bewogen jaar. Tijdens het begin van de corona-uitbraak werkte ze in een verpleegtehuis in Barendrecht. 'Dat was best wel heel pittig', blikt ze terug. 'Omdat er nog weinig bekend was, het was een nieuw virus, waren er geen protocollen in het begin. Een groot deel van de bewoners is overleden.'

José is voor een korte periode betrokken geweest bij de speciale corona-afdeling waar de besmette bewoners lagen. Ze heeft veel verdriet gezien en kreeg ook de hartverscheurende verhalen van haar collega's mee. 'Zij moesten familieleden via de telefoon vertellen dat hun moeder of hun opa besmet was of dat een familielid was overleden.' Bovendien is het moeilijk om mensen met een licht verstandelijke beperking uit te leggen wat er aan de hand is. 'Ouderen vonden het vreselijk, niemand zien, niemand op bezoek, alleen op hun kamer, geen lichamelijk contact. Ze begrepen er niets van', stelt de arts. 'Maar de buitenwereld reageerde wel heel positief. Kwekerijen uit de buurt kwamen groenten en bloemen brengen.'

Lichaamstaal essentieel

Corona heeft invloed op alles, merkt ook José in haar vak. Mensen zijn volgens haar bang om naar buiten te

gaan en zeggen daarom afspraken bij hun behandeld arts of therapeut af. 'Dan moet het via een telefonische afspraak en dat maakt het dubbel ingewikkeld. Je mist dan een belangrijk deel van de communicatie, namelijk de lichaamstaal. Je ziet niet meer hoe iemand zich voelt of hoe iemand zich gedraagt', legt de arts uit, 'en dat is voor mij een essentiële informatiebron.'

José heeft eind februari haar derde stage afgerond bij Rijndam Revalidatie op de polikliniek voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand in zowel leren als bewegen. 'Kinderen van alle leeftijden kwamen bij mij langs en dan moest er een behandelingsplan worden opgesteld, in overleg met een ervaren revalidatiearts. Je kijkt wat de capaciteit van het kind is en verdiept je in zijn leefwereld, wat is zijn invoelend vermogen?'

Leven van cliënt verbeteren

Zo kwam er een autistische jongeman van twintig met het verstandelijk vermogen van een baby van zes maanden bij haar langs. 'De jongen reageerde met hard slaan op de tafel als zijn therapeut hem alleen liet. Volgens de therapeut was dat om hem te pesten. Onlogisch natuurlijk, een baby van zes maanden weet niet wat pesten is. Die wil veiligheid en niet alleen worden gelaten en laat dat horen door lawaai te maken. Door dit duidelijk te maken, kun je soms het leven van een cliënt verbeteren.' Ondertussen is José gevaccineerd tegen het coronavirus en gaat ze het laatste jaar van haar specialisatie werken bij Ipse de Bruggen in Nootdorp, een zorginstelling voor mensen met verstandelijke beperking.

Bewoner uit de wijk

José Huisman

Arts

Klimaatverandering

Meer over Rotterdam Central District

Overleg voor het inspreken

Er is op 2 februari 2021 een hoorzitting gehouden over het concept-bestemmingsplan Rotterdam Central District (RCD). De Bewonersvereniging Provenierswijk (BVP) heeft enkele belangrijke punten aan de orde gesteld.

Torentje, torentje, bussenkruit!

Het bestemmingsplan RCD heeft vooral ten doel snel te kunnen beginnen met bouwen. Veel plannen zijn daarin niet meegenomen. Middels de bekende salamitechniek komen er nieuwe plannen voor Nationale Nederlanden en het Unilevergebouw. Het bestemmingsplan maakt meer volume en hoogte mogelijk dan er nu staat, maar deze effecten zijn niet meegenomen. Eigenlijk zouden de maximale plannen voor Nationale Nederlanden en Unilevergebouw nu alvast moeten worden meegenomen!

Schrijnender is het gebrek aan een recent Milieu Effect Rapportage (MER). Terwijl juist hoogbouw voor lange termijn het klimaat in de omgeving sterk beïnvloedt.

Platanen moeten blijven

Op een voorlichtingsavond op 30 september 2020 werd tot onze schrik gezegd, dat men niet op de hoogte was van hitte-eilanden in het RCD. Hitte was in het verleden minder urgent en dus moet daarnaar nu alsnog onderzoek worden gedaan. Een MER, die nu al achterhaald is en waarin hitte nog niet speelt, voldoet niet. De mooie oude platanen tussen het station en het oude postkantoor moeten blijven. Het in de zomer oververhitte busstation zal echt niet profiteren van wat 'muurbloempjes tegen de nieuwe boomhut'. Het RCD wordt stenige hoogbouw: kil en guur in herfst en winter, dor in de lente en oververhit in de zomer. De platanen zijn het beste wat het RCD zich kan wensen voor groen op straatniveau:

oude bomen binnen de brandgrens. Uniek in Rotterdam!

Klimaatverandering in Rotterdam

De klimaatverandering vraagt veel van alle Rotterdammers. Rotterdammers nemen graag de verantwoordelijkheid voor hun stad en in hun omgeving. Daarbij zijn nieuwe technologieën vaak behulpzaam. Geografische Informatie Systemen (GIS) bieden de mogelijkheden om een veelheid aan data in te zetten voor analyse en beleid. De gemeente gebruikt alle beschikbare data.

Het Rotterdams Weerwoord is mede gebaseerd op data en analyse.

De BVP heeft aan wethouder Bert Wijbenga aangeboden een dergelijk systeem beschikbaar te stellen. Geen zorgen, die GIS kost onze wijk niets.

Het zou iedere bewoner de mogelijkheid geven eigen drempelhoogte en raampjes van kelder, kruipruimte en souterrain aan te geven, waardoor het risico van wateroverlast nauwkeurig bepaald kan worden. Maar ook de individuele gevolgen voor zonneschijn van hoogbouw voor een specifiek zolderraam op een willekeurige dag kan dan moeiteloos in beeld worden gebracht.

Het krachteloze en nutteloze gemiddelde uit de statistieken wordt vervangen door meer specifieke en inzichtelijke gegevens. De papieren werkelijkheid maakt plaats voor een vrij toegankelijk systeem, waarin iedere bewoner de eigen analyse kan maken.

Johan Verlinde, de Klimaat-Weer-woord-

man, zag het wel zitten. Ouderwetse ambtenaren willen er niet aan. Wij wachten op hernieuwde steun van de wethouder.

Meer betrokkenheid

De pandemie heeft laten zien hoe belangrijk lokale structuren zijn. De Bewonersvereniging Provenierswijk is een sociale structuur die ook nu direct de mensen in de wijk bereikt. Lokale fijnmazige structuren plus een toegankelijk GIS zou de betrokkenheid en het democratisch gehalte sterk kunnen verhogen. Plannen kunnen via een GIS makkelijk door iedereen worden getoetst.

In een democratisch debat is het niet alleen belangrijk dat je je stem kunt laten horen, maar ook dat je die van anderen hoort. Begrip voor besluiten neemt af als de uitwisseling van standpunten niet meer plaatsheeft. In een GIS kun je plannen naast elkaar projecteren.

Daarnaast is zicht hebben op de onderbouwing van besluiten veel makkelijker en beter door een algemeen toegankelijk Rotterdams Geografisch Informatie Systeem. Data verzamelen gaat veel beter als iedereen kan bijdragen.

Rotterdam aarzelt, maar neemt gelijktijdig deel aan veel nieuwe initiatieven. Een lokaal IT-bedrijf, als Almende, gevestigd in het Groothandelsgebouw, staat klaar Rotterdam te ondersteunen.

De bewoners van de Provenierswijk zouden veel hebben aan een goed inzicht in alle specifieke wijkenmerken. Zeker als daar in beleid rekening mee kan worden gehouden!

Bewonersvereniging Provenierswijk

North Family wordt graag uitgedaagd Kinderen met ambitie

Het begon met een groepje kinderen uit de wijk dat meedeed met het sportprogramma in het Huis van de Wijk. Onder de bezielende leiding van Josef Balaydin, sportmakelaar van Sol, werd er wekelijks aan conditietraining en voetballen gedaan. Maar dat was niet genoeg voor de kinderen. Ze wilden meer. Meer leeftijdsgenoten erbij betrekken en meer betekenen voor de wijk. En ambitieus zijn ze.

Tekst: Marjan van Hoorn

Het sportgroepje dijde uit. Van sporten in de gymzaal verhuisden ze naar buiten, naar het Baljuwplein. 'We vertelden vriendjes en vriendinnetjes op school en in de wijk over ons sportteam en vroegen hen om mee te doen', leggen Jayce en Tygo uit. En met succes. 'We gingen vergaderen over wat we als groep nog meer willen of kunnen doen. We willen een vriendengroep zijn waar iedereen bij kan horen.' Tijdens die vergaderingen is de naam North Family bedacht. En daar is goed over nagedacht. 'We willen groter groeien, meer kinderen enthousiast maken. Eerst Noord breed en dan heel Rotterdam.' En de rest laat zich raden.

Uitdaging

'Tygo heeft mij erbij gehaald', vertelt Safwen. 'North Family heeft mij echt geholpen. Ik zat elke dag alleen thuis en nu ben ik bijna altijd

buiten. We zoeken elkaar op, ook in het weekend.' Op dit moment zijn er een kleine twintig jongens en meiden, in de leeftijd van 8 tot 14 jaar, actief in de 'familie'. Naast samen sporten en 'brainstormen' willen ze meer betekenen voor de wijk en echt iets doen. 'Meester Josef heeft toen mevrouw Marjan van de wijkraad uitgenodigd voor de vergadering en wij hebben haar gevraagd of zij een challenge kon bedenken. En of de wijkraad dan ook iets voor ons kon betekenen', vertellen Tygo en Jayce. Die uitdaging vinden was geen probleem en de tegenprestatie ook niet. Een van de grootste ergernissen in de wijk is het vele zwerfvuil dat overal ligt. 'Wij gaan vanaf maart helpen met vuil opruimen', vertellen de drie. 'We gaan ploggen: dat is de uitdaging. We gaan hardlopen en vuil verzamelen in alle straten van de wijk. Van de wijkraad krijgen we allemaal een hoody met het 'North Family'-logo erop.'

Inspreken

Eind januari hebben Zaid, Zara en Lishantly, drie andere familie-leden, ingesproken bij de wijkraad. Ze hebben daar samen verteld wat North Family is en wat ze willen doen en bereiken. 'We willen als North Family eenheid uitstralen'. Daarnaast willen de jonge sportievelingen een voorbeeld zijn voor andere kinderen en hen inspireren. 'We willen mensen helpen en een bijdrage leveren in de wijk.' Tot slot hebben ze de wijkraad bedankt en duidelijk gemaakt dat dit nog maar het begin is. 'We hopen dat er nog veel meer uitdagingen komen. Ook van anderen.'

Winterpret

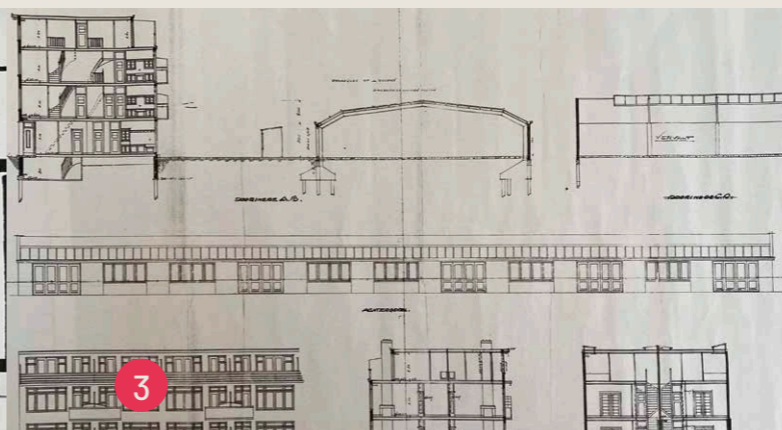
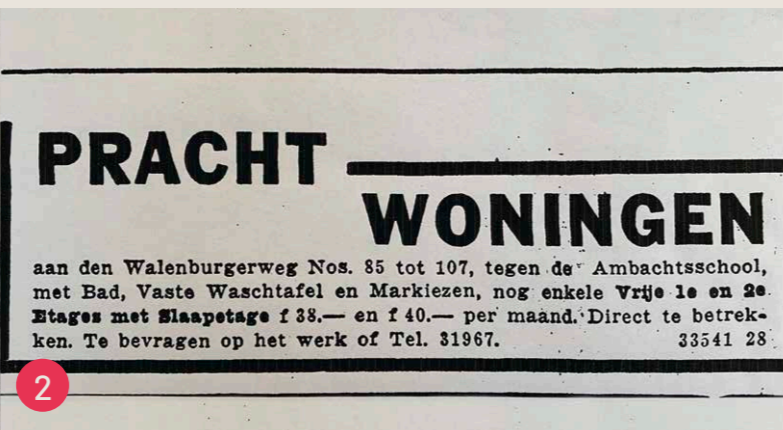
Sneeuwcreaties die onder andere door Lulu, Zorn, Rick, Eva, Lisa en Jasmijn uit de Provenierswijk zijn gemaakt.

De Voortgang en de doorbraak Walenburgerweg

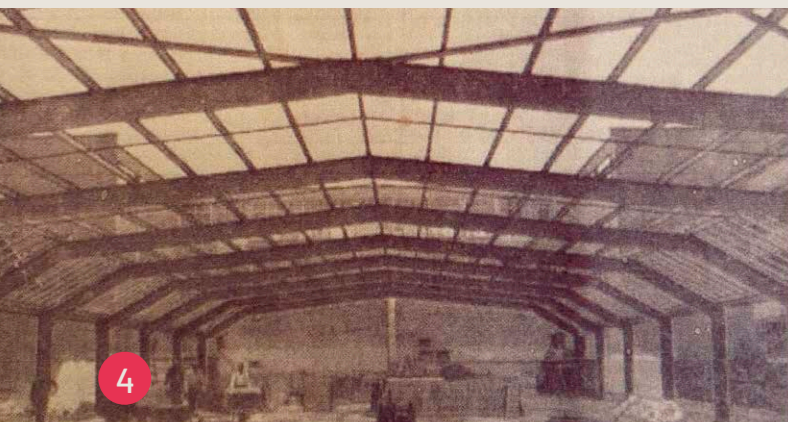
Tekst: Wim Berkel

1 1933, Walenburgerweg nog met lijn 22 'Coop Vooruitgangsgebouw' uit 'Trams en Tramlijnen'.

2 RN 25/10/1935 pracht woningen.

3 1935, SAR./Architect W.Th.H. ten Bosch en Bouwondernemer J. van Hempel, Walenburgerweg 87-107 met binnenterrein, garage en/of bergplaats 8.3.35 V 184 6d / 396.03/(P 65.37.43).

4 RN 31/7/1935 stalen, binnenplaatsoverkapping Walenburgerweg

5 1938 luchtfoto K.L.M. met binnenplaatsoverkapping, Walenburgerweg van Architect W.Th.H. ten Bosch.

6 1968 Walenburgerweg, lijn 22 met 'Coop Vooruitgangsgebouw'.

Twee derde van alle Rotterdamse kunstenaars op zoek naar atelierruimte

Dijlan van Vlimmeren Rotterdam
De nood onder creatievelingen is nóg hoger dan gedacht. Uit een enquête onder 369 Rotterdamse kunstenaars blijkt 67 procent dringend op zoek naar een atelier. De situatie is zo ernstig dat 40 procent de ondervraagden overweegt de stad de rug toe te keren. De uitkomsten van de enquête

In 2020 hebben zich 246 kunstenaars ingeschreven bij de Skar, de stichting die namens de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer en aanbieden van betaalbare ateliers. De wachtlijst is daarmee opgelopen tot 800, van wie iets meer dan de helft urgent werkruimte nodig heeft. Deze cijfers lijken haaks te staan op de beoogde verdere uitbreiding van het aantal ateliers in het

7 RD 29/12/2020 Atelierruimte.

Vooruitgang en doorbraak

De coöperatieve verbruiksvereniging 'Vooruitgang' werd op 16 maart 1898 opgericht. Het doel van de vereniging was volgens artikel twee der statuten: 'Aan haar leden brood, zo mogelijk andere levensbehoeften van goede kwaliteit te verschaffen, alsook bij voorkomende gelegenheden de algemene belangen der arbeidende klassen te behartigen.' Door zelf voor productie en distributie te zorgen werd de tussenhandel uitgeschakeld, waardoor de leden van de vereniging goedkopere levensbehoeften konden aanschaffen. Naast brood werd er onder andere ook melk geproduceerd. Hiertoe werd in 1919 aan de Walenburgerweg een melkcentrale in gebruik genomen. Vanhier werden de zuivelwinkels bevoorrad en gingen de melkwagenbezorgers op pad. Het bedrijf had ook een ingang aan de toen, sinds 1896 zo geheten Walenburg(er)straat. In 1932 werd deze 'doorbraak naar Blijddorp', de Statensingel.

Kunstenaarsruimten

Walenburgerweg 85 tot en met 107 Ten Bosch

De gebouwde erfenis van architect W.Th.H. ten Bosch zou mogelijk in de toekomst de oplossing kunnen zijn voor het tekort aan goedkope kunstenaarsruimten. Genummerd Walenburgerweg 85 -107. De stalen overkapping uit 1935 van architect W.Th.H. ten Bosch staat nog op binnenterrein.

RN 15/2/1935

Walenburgerweg volgebouwd

Elf panden en een hal van 1400 vierkante meter
De Walenburgerweg is in den laatsten tijd geheel veranderd en één

der modernste straten geworden. Evenwel lag tusschen de nieuw R.K. Ambachtschool en het melkbedrijf van de Coöperatieve 'Vooruitgang' nog een 70 meter breed en zeer diep bouwterrein open. Thans is men ook op dit terrein met graafwerk begonnen en in Augustus aanstaande is heel de Walenburgerweg volgebouwd door den bouw van ondernemer den heer G. Hempel, alhier, naar de plannen van de architect W.Th.H. ten Bosch die aan dit dankbaar object op deze goed gelegen plaats zijn beste krachten heeft besteed. De heer Hempel bouwt om te beginnen langs de straat elf panden van 6 meter breedte. Met dubbele benedenwoningen en bovenwoningen van anderhalve etage, in totaal dus 33 woningen die zeer modern worden ingericht met bad enzovoort, worden dit woningen voor den beteren middenstand. De benedenwoningen krijgen achtertuinen met een pad erlangs en een fietsenbergplaats in de kelder, zoodat men de fietsen kan opbergen buiten de woning om. Dit is verkregen door de omstandigheid dat de heer Hempel op het achterterrein een groote garage of bergplaats gaat bouwen welke een oppervlakte van 1400 vierkante meter krijgt met inritten aan weerszijden van het eigenlijke woningblok. Deze wordt voor onze stad in zooverre een unicum dat ze wordt gebouwd zonder verdere steunpunten dan de buitenmuren met behulp van een spantconstructie die niet met bouten of klinkernagels in elkaar wordt gezet doch geheel gelascht. De hoogte dezer hal is 5 meter en ze blijft over de geheele oppervlakte vrij, wat stellig een zeer opmerkelijken indruk zal maken. De architectuur wordt frisch en levendig, zooals men dit van den architect Ten Bosch gewoon is en gesmeed ijzeren hekken sluiten het bouwblok aan weerszijden af, zoodat het gevelfront op zichzelf staat tusschen de R.K. Ambachtschool en de Melkfabriek.

De heer Hempel, die geruimen tijd met de gemeente heeft onderhandeld over de koop van dit diepe en daardoor veel risico insluitende terrein, wil den bouw nu zóó vlot aanpakken, dat over een half jaar de woningen kunnen worden betrokken.

RN 31/7/1935

Overkapping binnenplaats Walenburgerweg

Achter den Walenburgerweg tusschen de R.K. Ambachtschool en de Vooruitgang constueert de N.V. Hollandsche Constructiewerkplaatsen te Leiden in samenwerking met architect W.Th.H. ten Bosch een stalen overkapping ter lengte van 64.5 meter en een breedte van 19 meter. De hoogte bij de zijwanden is 3 meter en in het midden 5 meter. Er wordt geen gebruik gemaakt van tusschen kolommen. De spanten zijn geconstrueerd uit zware balkijzers, die in de hoeken elektrisch aan elkaar zijn gelascht en zoo een portaal vormen, een zogenoemd twee scharnier portaal. De geheele overkapte ruimte kan tot het dak toe worden benut.

RN 1/10/1908

Er is altijd meester boven meester. Werd onlangs gemeld, dat iemand in zijn tuin had staan een zonnebloem van 2 meter 50 cm lengte, de heer H.J. Jacobs heeft in zijn tuintje aan de Walenburgerweg een zonnebloem, die het daarvan wint met een lengte van 2 meter 80 cm. bij een middellijn van 24 cm.

(1935, Groot Rotterdam, uit ons boekje)

Idyllisch

In de jaren dertig werd de Provenierswijk alom bewonderd. Het volgende citaat is uit 'Groot Rotterdam'. 'We zien plots, aan de linkerhand een groen 'paradijsje' opduiken voor onze verwonderde blikken. Het is als een oase van blij natuurschoon, temidden van de stugge grauweheid der binnenstad. Wat zijn die singels daar fraai gelegen haast een sprookje gelijk. In zacht gebogen lijnen buigt zich het groene gazon aan weerszijden van het water. Bloemparkjes lachen er en afwisselend geboomte siert de oevers. Onder het gejubel der vogels wandelden we verder, al kijkend en kienkend! En over de singels rijden van tijd tot tijd de gele trams langs de statige huizenrijen. Die brengen de menschen weer naar de drukke en zakelijke stadsdelen. Maar zelfs deze passagiers genieten even van de lachende natuuraferreeltjes langs de landelijke singels, vol groen en bloemen, die beelden blinken nog na in het oog als het centrum alweer is bereikt!

De Telegraaf 21/8/1963

Bliksem in tram

Van onze correspondent, Rotterdam, woensdag. Op de Spoorsingel te Rotterdam sloeg gisteravond de bliksem in een tramwagen van lijn 22. De inzittenden bleven ongedeerd.

Onder redactie van Wijkraad Provenierswijk

Van Zooi naar Mooi

Op de wijkraadsvergadering van 19 januari vertelde Susan Dekker van de Gemeente Rotterdam meer over de zogenoemde circulaire wijkaanpak. Ofwel wat kun je doen in je eigen wijk om een circulaire economie te realiseren.

Allereerst gaf Susan een korte uitleg over wat circulaire aanpak betekent. 'Bij een circulaire aanpak, gooien we geen spullen meer weg na gebruik (lineair), maar hergebruiken we die, als product of als grondstof. We willen zo min mogelijk grondstoffen verbruiken. En we willen gebruikte spullen zoveel mogelijk hergebruiken, zodat de cirkel wordt gesloten en er (bijna) geen afval ontstaat.' De gemeente zet in op een bewustwordingscampagne. Zo zijn er posters geplakt op vuilniswagens, op bootjes waarmee plastic wordt opgevisst en op vuilcontainers.

De slogan? 'Van Zooi naar Mooi'. 'We willen vooral dat steeds meer mensen circulair handelen, ofwel minder (nieuwe) spullen kopen, meer producten hergebruiken en/of repareren en minder weggooien', zegt Dekker. 'In de wijk bieden we hulp aan iedereen die een initiatief wil starten, dit kan door kennis te delen of door hen in contact te brengen met andere initiatiefnemers. We willen hierbij gebruikmaken van de bestaande netwerken om te kijken of er mooie experimenten kunnen worden gestart of dat deze er al zijn. Dan kunnen die in het zonnetje worden gezet en anderen ervan leren.' In de Proveniers-

wijk zijn al verschillende voorbeelden van een circulaire aanpak te vinden, zoals:

- regentonnen in de straat voor opvang van hemelwater,
- verschillende moestuintjes in de wijk,
- Inloop Kringloop de Habbekratz voor tweedehands spulletjes en een praatje,
- Voedselcentrum Isaac en de Schittering, voedsel voor een prikkie en tegen voedselverspilling,
- de Wasbuur, bij 'Stad in de maak'
- kunnen burens hun was komen doen.

v.l.n.r.: Dennis Willemse, Matthijs Sandmann, Marjan van Hoorn, Klaas van der Burg, Ingeborg Absil

Contact

e-mail: wijkraden@rotterdam.nl
www.rotterdam.nl/provenierswijk

Volg ons op Facebook: Wijkraad Provenierswijk

Nieuw wijkraadslid geïnstalleerd

Omdat Koos Krabbendam begin januari besloot uit de wijkraad te stappen, heeft de kiescommissie de volgende kandidaat op de lijst gevraagd of hij zitting wil nemen in de wijkraad. Matthijs Sandmann heeft hierop positief gereageerd. Op 23 februari is hij op de openbare vergadering van de wijkraad officieel geïnstalleerd.

Matthijs Sandmann: 'Het is voor mij een voorrecht om op zo'n mooie plek te wonen als de Provenierswijk. Dus toen zich de kans voordeed om lid te worden van de wijkraad, greep ik die met beide handen aan. Het is fijn om als wijkraadslid iets terug te kunnen doen voor mijn buurt. Maar ook gewoon als bewoner kan je wat betekenen. Zo ruim ik onderweg als ik mijn hond uitlaat, vaak het afval op. Hoe

schoner de straat straat, hoe minder troep erbij komt. Troep trekt troep aan! Een schone buurt is van invloed op ons gedrag. Als de buurt netjes is, gedragen mensen zich beter. Dan ben je trots op je wijk. Ook de jeugd gedraagt zich dan beter. En voor de jeugd is goed gedrag extra belangrijk. Goed gedrag is essentieel als je een baan zoekt. Net als het leren van een vak belangrijk is. Kortom, als wijkraadslid wil ik mij vooral inzetten voor een Schone, Hele en Veilige wijk. Een SHV-wijk! Maar we moeten alert blijven. We moeten stevig voor onze buurt op blijven komen bij het gemeentebestuur en de stedelijke diensten. Dat is precies wat ik ga doen!

Foto's: Johannes Odé

Een nieuwe lente

De natuur heeft ons in het nieuwe jaar een beetje verrast. Het heeft gesneeuwd en gevroren en dat gaf ouderwetse winterpret. Die vrolijkheid hadden wij allen na het eerste corona-jaar hard nodig. Het was een aardig Hollands gezicht om al die kleine en grote wijkbewoners op de bevroren singels te zien schaatsen en sleeën. Het was eigenlijk de eerste opfleuring in het nieuwe jaar. Want de lockdown is nog steeds van kracht en we moeten nog steeds oppassen: niet naar buiten gaan als je klachten hebt, anderhalve meter afstand houden en een mondkapje dragen in binnenruimtes.

Attenties

Maar de 'wij-houden-vol-groep' maakt alweer nieuwe plannen. De groep gaat weer bewoners bezoeken met een aardige attentie. Er worden bloemen geschikt en kaarten gemaakt. Wij gaan onze stem-

men oefenen en hulp aanbieden waar dat nodig is. De voorschriften van de overheid en het RIVM zullen nauwkeurig worden opgevolgd. Omdat de mondkapjes nog wel even nodig zullen zijn, hebben wij alvast nog wat exemplaren laten maken. Voor de dames zelfs modellen die in de zomer kunnen worden gedragen. En wat belangrijk is: je kunt de mondkapjes wassen en de pasvorm is uitstekend. Het servicenummer van de Bewonersvereniging Provenierswijk is nog steeds 06-16068099. Dus heeft u hulp nodig? Bel dan gerust!

Bewonersvereniging Provenierswijk

Lentebloesem

Herdenkingsplaat voor tante Suus

Donderdagmiddag 17 december 2020 is de nieuwe plaquette ter nagedachtenis aan tante Suus Kleijwegt bij de esdoorn op de Spoorsingel geplaatst. Tante Suus, draagster van de Erasmusspeld, was een actieve bewoonster van de Provenierswijk en als eerste heeft zij de belangen van de ouderen in Noord behartigd. Op 17 december 1997 heeft de deelgemeente Noord voor haar op de Spoorsingel een rode esdoorn geplant.

Silent Disco in de Provenierswijk

Na eerst op twee andere locaties in Rotterdam een onderkomen te hebben gehad, is Silent Disco eind vorig jaar neergestreken in een pandje op de hoek van de Van der Sluysstraat en de Obreenstraat.

Tekst: Aren Barnat

In het nieuwe onderkomen van Silent Disco zijn de dozen opgeruimd en heeft iedereen zijn plek gevonden. De drie jonge ondernemers, Boy Kies, Jelle Kies en Michael Plooi hebben het idee van Silent Disco omarmd. Ze doen hun best om in deze moeilijke coronatijd iets bijzonders neer te zetten.

Silent Disco richt zich zowel op jong als oud. Zo kunnen ouderen bijvoorbeeld samen genieten van luisterverhalen en -muziek. Normaal gesproken is het bedoeld

voor grotere groepen, maar nu kun je voor een verjaardag in (zeer) kleine kring of voor een coronaproof tuinfeest met je burens een paar koptelefoons huren.

Geen geluidsoverlast

Het idee is om gezamenlijk naar muziek te luisteren en/of lekker te dansen zonder dat je je burens geluidsoverlast bezorgt. Daar doe je het voor. Bij Silent Disco Rotterdam zijn de koptelefoons van zeer goede kwaliteit. Ze hebben drie verschil-

lende kanalen met drie verschillende kleuren. Het is plug-and-play: je stopt de zender in het stopcontact en je bent klaar. Bij drie zenders kun je dus naar drie soorten muziek luisteren. En je kunt je mobiel of smartphone makkelijk op de zender aansluiten.

De draadloze koptelefoons ook perfect om te gebruiken voor seminars, lezingen en workshops. In een ruimte kunnen verschillende presentaties tegelijkertijd plaatsvinden. Als deelnemer kun je via een knop kiezen welke presentatie je wilt volgen.

Meer informatie is te vinden op silentdiscorotterdam.nl of bel 06-17181249. Zenders en koptelefoons zijn op afspraak af te halen of kunnen worden bezorgd.

Nuttige nummers

Bewonersvereniging Provenierswijk Buurtwinkel:

(010) 466 17 66 en 06 16 06 80 99

Gemeente Rotterdam: 14010

Havensteder: (010) 890 25 25

Reparatieverzoeken: (010) 890 10 90

Algemeen alarmnummer: 112

Politie: 0900 88 44

Bureau Slachtofferhulp:

(010) 436 01 44. Van 9.00 tot 17.00

Inloop de Habbekratz: 06 421 05 332

Huis van de Wijk Propeller: (010) 465 76 13

Kindertelefoon gratis: 0800 0432. Van 14.00 tot 20.00

Speeltuin de Hoeve: (010) 467 25 25

Katholieke basisschool de Provenier: (010) 465 83 08

De Waerschut, activiteitencentrum

voor volwassenen: (010) 466 17 66

Ouderenwerk Noord: (010) 244 82 40

Theater 't Kapelletje: (010) 467 70 14

Raadvrouw: (010) 277 06 11

Maatschappelijk werk: (010) 443 07 00

Stichting Pluspunt Reactiveringscentrum:

(010) 467 66 14

Algemeen Klachtentelefoon: 14010

CityTec - Storingen aan de openbare

verlichting: (010) 8908950

Klussendienst: (010) 456 40 22

Bouw- en woningtoezicht: (010) 489 48 44

Vertrouwensarts Kindermishandeling: (010) 412 81 10

Stadswinkel - parkeren: 0800 1545

Poëzieroute Nooderdicht

Een aanrader nu het mooi weer wordt. Eind vorig jaar is de Vers app gelanceerd met twee poëzieroutes in Noord. Op de route door het Oude Noorden vind je achter ramen van horeca en winkels poëzie van dichters en bewoners. Al wandelend door de wijk luister je naar en lees je de gedichten. Bij Café Centraal hangt een door Jana Beranová ingesproken gedicht van haar overleden partner Jim Postma, journalist en oud-hoofdredacteur van Provenieuws.

Gedicht van Jana Beranová

In de Provenieuws, december 2020, is helaas het laatste couplet van het gedicht 'De schepper slaapt' van Jana Beranová weggefallen. Bij deze alsnog het complete gedicht.

De schepper slaapt

Heldere lucht als een jas van geluk.
Kinderen spelen – met het azuur
in hun oog delen ze lachend de hemel uit.

Op een andere plek zwart als vulkaanglas
broertje versmolten met haar rug
kijkt een kind hoe de hemel overvliegt.

De schepper slaapt.
En ook zijn broer.

De filosoof zegt:
de hel – dat zijn wij.
De ambtenaar zegt:
de regels – dat zijn wij.

Een slimme engel schuift ons een bril toe
gedoopt in onbevangen nieuwsgierigheid.
De mensen – dat zijn wij. Allemaal.

Jana Beranová

Colofon

Provenieuws is een uitgave van de
Bewonersvereniging Provenierswijk

Oplage: 2500
Ontwerp en opmaak:
Raakvlak ontwerp en communicatie
Druk: Obreen Media

Eindredactie:
Marjan van Hoorn.
Redactie: Aren Barnat,
Marianne Gündel-de Kool,
Coen Crawford.
Fotografie: Aren Barnat,
Marjan van Hoorn, Ilse Weg
Leen van Wijnen

Redactieadres:
Bewonersvereniging
Provenierswijk
Waerschutstraat 11
3033 TL Rotterdam
Telefoon 010 466 17 66
provenieuws@gmail.com
www.provenierswijk.nl

.....

raakvlak

ontwerp en communicatie

Provenierssingel 73 a | 3033 EJ Rotterdam
010 465 20 81 | info@raakvlak.com
www.raakvlak.com